

tuskin koskaan näkeekään työn-
antajaansa ja koneiden kanssa
ei koskaan tarvitse keskustella
eikä riidellä. Selma-täti.

* * *

(Jatk. edellisessä numerossa.)

On pidettävä mielessä, että se-
kin luokka, jonka kannattaa pi-
tää yhtä palvelijaa, on halukas
matkimaan rikkaita; varsinkin
pienemmissä kaupungeissa on
heillä kaikenlaisia yhteisiä yh-
distyksiä ja pitävät keskenään
kestejä. Sellaisissa "leideissä"
on tuskin yhtään joka käyttää
taloustarpeisiin ajottuja varoja
niihin, vaan sensijaan tarvitsee
hän hienoja vaatteita, taas on
pantava toimeen hienot illatsut,
johon täytyy hankkia viinit ja
leivokset, pannaan toimeen koto-
na suuret päivälliset ja väliajat
saa palvelijatar koettaa laittaa
hölyn pölystä kaikenlaiset lit-
kutukset, jotka eivät useinkaan
ole mistään muusta merkityksestä,
kuin että tiskejä saa kantaa
pöytänsä ja takasin ja tiskaamis-
ta tulee riittävästi.

Se seikka että me piat niin u-
sein muutamme paikkaa, saa tie-
tenkin monen etsimään syytä sii-
hen ja syyttämään palvelijattaria
huolimattomuudesta ja muusta-
kin. Palvelustytöiden muutteli-
miseen on kuitenkin usein syynä
emäntienkin ammattaidotto-
muus. On paljon emäntiä, jotka
eivät ymmärrä enempää keit-
tämistä kuin muustakaan ta-
loustoimesta, mutta siltikin he
pitävät tapanaan antaa määräyk-
siä. Sellaisissa paikoissa tulee
oppimaton tyttö paljon parem-
min toimeen kuin oppinut ja saa
saman palkan, oli se sitte suu-
rempi tai pienempi. Olen itse
palvellut paikassa, jossa "leidi"
oli työtöillä pesettännyt kauniit
kovanpuun lattiat aivan piloille ja
teetti samoin minulla, vaikka o-
lisin kuinka pannut vastaan. Pyy-
sin saada pestä niitä gasoliinilla,
mutta siihen vastattiin, että en-
nen vaksamista voi tehdä sen-
kin, mutta jälkeen vaksamisen
on pestävä lattiat joka toinen
viikko saippuavedellä. Teki mie-
leni ottaa lisäksi vielä harja ja
kuurapauteria, jotta "leidin"
olisi joskus tuntenut puhtaan ha-
jua, vaan kun en ole sapoteesin
kannalla, niin jätin sen tekemä-
tä. Samalla "leidillä" oli aina sa-
nottava jotain ruuastakin. Niin-
pä hän kerrankin tuli keittiöön,
katsoi kattilaan ja ihmeekseen
huomasi kukkakaalin kelluvan ve-
den pinnalla. Nyt minä ymmär-
rän, sanoi hän, miksi kukkakaali
ei maistu sitenkun sen pitäisi,
sinä et pane kylliksi vettä pataan.
Selitin edellisessä paikassa keit-
täneeni kukkakaalia höyrynkäin
avulla, enkä lisännyt vettä. Olin
vaiti, vaikka "leidi" vaati vettä
lisättäväksi. Vaitioloni suuttutti
"leidiä" siinä määrässä, että oi-
kein sotaäänellä määräsi minun
tottelemaan itseään. Otin vesi-
pannun ja kaasin vettä kattilaan,
jotta kaali hyppeli, tyhjensin vesi-
pannun, vaikka osa vedestä juok-
si lattialle, jolloin "leidi" kau-
huissaan jätti keittiön, enkä mi-
näkään hänelle viitsinyt selittää,
että kukkakaali pysyy veden pin-
nalla, ajattelin kuten Takalan

Vilk': "Ei sempti ihmissi ope-
tet' sanoill' kon töill'." Suur-
ta lihalaajien tuntemusta ei siinä
paikassa liioin tarvinnut; kunhan
vain tunsu savustetun sian kyllen,
niin riitti. Lukija mahdollisesti
ajattelee, etten osannut keittää,
mutta saman kaalinkeittopaikan
jätin heti kun tuli tarjolle parem-
pipalkkainen paikka, eikä täällä
ole vielä tähän mennessä kertaa-
kaan ollut mitään valitusta ruu-
an laitosta, vaikka olen jo kaksi
vuotta sitä harjoittanut.

Tarkoitukseni ei ole esimerkil-
läni väittää, etteivätkö palvelijat-
taret tarvitsisi ammattitaitoa, si-
tä parempi mitä pikemmin kyke-
nisivät saamaan korkeampipalk-
kaisia paikkoja, mutta kun läh-
detään palvelijattarien oloja pa-
rantamaan, niin on kaikkein ensi-
siksi otettava huomioon se seik-
ka, että me palvelijattaret olem-
me entistilassa ajamassa omia e-
tujamme, samoin kuin "leidin"
ajaa vain omia etujaan.

Ajatelkaa te palvelustytöt, jor-
ka tunnette nämä asiat, kuinka
monessa tapauksessa saisi isäntä
ja perhe olla runatta, jos palve-
lijattaret ajaisivat vain tinkimät-
tä omia etujaan. Tietäneekö yksi-
kään isäntä sadasta, että talon-
emäntä ei huolehdi edes sen ver-
taa taloustoimistaan päivittäin
että suvaitseisi antaa palvelijat-
tarelle ruokajärjestelmän aamul-
la, mutta jos tyttö ei satu lait-
tamaan kaikkia ruokia aivan
mielen mukaan, niin silloin kyllä
kuulee ruokajärjestelmänkin. Mi-
nä olin niin "bisi" aamulla, minä
en ehtinyt ajatella, tai unohtin,
eivätkä nuo piatkaan mitään ym-
märrä, selittää "leidi" lisäten, et-
tä piioilla ei ole makuuastia, vaika-
ka palvelijatar on tehnyt par-
haansa sen mukaan kuin talosta
on aineksia löytynyt. Isäntä sen-
tään useinkin ehtii ajoissa ruo-
kapöytänsä, vaikka tekeekin sään-
nöllisesti kahdeksan tuntia päi-
vässä työtä, mutta "leidi" on lii-
an "bisi" ehtiäkseen ajoissa. Mut-
ta kun isäntä joskus muistuttaa,
että emännänkin olisi toisinaan
ennätettävänä ajoissa pöytänsä ja
autettava lapsia pöydässä, niin
silloin kuuluu selitys: "Oh my
Dear, minä olen ollut niin "bisi",
ensin olin kirkonkokouksessa,
sitten ompeluseurassa ja sitte vie-
lä rouvasväenyhdistyksessä, jor-
le joku lahjoitti parin pieniä lap-
sen sukkaa ja minun osalleni tuli
käydä viemässä ne erääseen per-
heeseen." Niin sitä valitetaan it-
ku kurkussa, jotta mies heltyy
ja pyytää anteeksi huomautuksi-
aan.

Emmeköhän me palvelijatta-
ret voisi turvautua samanlaisiin
anteeksipyyntöihin, sillä meillä-
kin olisi paljon muuta tehtävää,
kuin huolehtia heidän taloudesta.
Ei se huonosti tehty työ-
kään aina johdu taitamattomuus-
desta, sillä jos aikoo mennä ulos
esim. iltamaan, niin ei kovinkaan
jouda katsoa miten kunnollisesti
tiskit tervetystyksi, kun en-
sin aikansa odottaa, milloin ar-
voisa herrasväki suvaitsee tulla
aterioimaan. Nämä "leidit" tie-
tävät kyllä vallan hyvin, että mi-
tä enemmän me saamme aikaa,
sitä paremmin teemme työmme,

mutta me tiedämme kokemukse-
tamme, että mitä enemmän te-
kee, sitä enemmän vaaditaan.

Kahdeksan tunnin työpäivän
saaminen ei ole ollenkaan mah-
doton sellaisissa paikoissa, jor-
sa pidetään useampia palvelijoita
ja voidaan lisätä työvoimaa,
mutta yhden tytön paikoissa se
sitävastoin ei ole mahdollinen,
vaikka miten oppinut ihminen oi-
lisi työtä tekemässä, ellei ke-
sitä käytännöllisempiä työnteke-
tapoja, esim. jonkinlaisia sähkö-
koneita, jotka itse lakaisevat lat-
tiat, pyyhkivät pölyt, nuolevat
sormien jäljet ovipieliästä j.n.e.
Vasta silloin olisi yhdellä palve-
lijalla aikaa huolellisesti valmis-
taa ruoka ja pitää keitto- ja
muut astiat puhtaina.

Edelläolevasta selvää, minkä-
verran ammattitaitoisuus tekisi
kaikille palvelijattarille mahdol-
liseksi saada noita korkeapalk-
kaisia paikkoja nykyisissä olois-
sa, jotka ovat sellaiset kuin e-
dellä olen kertonut.

Uteliäs.

MITEN YLEISTÄ MIELIPI- DETTÄ KASVATETAAN.

(Jatkoo ensimmäiseltä sivulta.)

Presidentti Wilson myöskin
on sanonut saman totuuden, et-
tä työläiset liittyvät armeijaan
kapitalistien etujen suojelemisek-
si. Ja kapitalistien etujen suo-
jeleminen ei suinkaan tarkoita
työväestön etujen suojelemista,
sen jokainen työläinen tietää, jos
vähänkin pysähtyy ajattelemaan.

Meidän vihollisemme ei ole,
eikä myöskään tämän valtakun-
nan vihollinen, Japani, eikä Saka-
sa, eikä mikään muu ulkovaalta.
Todelliset vihollisemme ovat
suurkapitalistit tai oikeammin
sanoen kapitalistinen yhteiskun-
tajärjestelmä, joka on painanut
työläiset taloudelliseen orjuuteen,
ja nyt tahtoo sälyttää niskaam-
me vielä militarismiin — suu-
ren armeijan, sotalaivaston ja
muuta sotavarustuksia, jolla pide-
tään meitä työläisiä kurissa ja
samalla sälyttää suuren verotaa-
kan hartioillemme. Enempi so-
tavarustuksia tarkoittaa vähem-
män leipää ja muita elämäntar-
peita työläisille ja samalla myö-
skin vähemmän vapautta.

Äänikelpoiset työläisnaiset ja
miehet, ajotteko ensi vaaleissa
antaa kannatuksenne niille po-
liittisille puolueille, jotka tahto-
vat yhä suuremman taakan har-
teilleenne sälyttää, jotka valmis-
tavat tappotannerta työläisluo-
kan pojille, vai annatko äänen-
ne sille ainoalle puolueelle, joka
pitää pyhänä käskyn: "ei sinun
pidä tappaman!", joka tahtoo,
että olisi rauha maasta ja ih-
misillä hyvä tahto, joka tahtoo,
että ihmisten pitää saaman jok-
apäiväisen leipänsä, joka tah-
too ettei ihmisiä johdettaisi kiu-
sukseen, vaan päästettäisiin
kaikesta pahasta.

Se ainoa puolue, joka tahtoo
ja voi valtaan astuttuaan, ainai-
sen rauhan rakentaa ja joukko-
murhat ainiseksi poistaa on kan-
sainvälinen sosialistipuolue.

Sen te tulette tietämään, jos
tutkitte asiaa itse. Siis työläi-
set: tutkikaa ja ajatelkaa!

Lasten Osasto

(Jatk. viimeiseltä siv.)

Täällä sitä eletään vaan niinkun en-
nenkin. Taitaapa se kesä nyt tän-
nekin osata. Heinäpellot ovat kas-
vaneet vaikka on ollut vähän kyl-
mempi ilma. Heinätöitä saa ruveta
tekemään jo tämän kuun lopussa.

Sunnuntai koulu on täälläkin nyt
käynnissä. Koulua pidetään jokaise-
na sunnuntaina. Opetajina ovat C.
Carlson ja F. Koski.

Ihmiset täältä aina vaan vähene-
vät, kuinkahan vähäksi ne viimeinkin
menevät. Eiköhän ne ensimmäiset jo
kohta ala tulla takaisin. Nyt taasen
on lähtenyt tov. E. Huttunen perhei-
neen Mace, Idahoon, ja Mr. ja Mrs.
Jacob Paulin lähtevät Butteen, Mont.
Jacob Paulin lähtevät Butteen, Mon.
Toivoisin, että tulisivat takaisin kaik-
kin joskus. Eikäpä lopetan taasen
tällä kertaa. Toiste lisää. Toivon
hauskaa kesää Selma-tädille ja kai-
kille Toverittaren lukijoille. Tove-
ruudella, KALLE KOSKI.

FAIR HOPE, PA.

Tulen tervehtimään kaikkia Tove-
rittaren lukijoita, isoja ja pieniä.

Meillä on täällä kesäkoulu, joka tu-
lee kestämaan parisen viikkoa. Ope-
tajatar on Selma Loukola, Fitchburg-
ista, Mass. Vanhemmat, lähettäkää
lapsenne kesäkouluun, missä sellai-
sia vaan on järjestetty. Siellä ope-
taan paitsi lukutaitoa, lauluja, kieli-
oppia y.m., ja mikä kaikkein tärkein-
tä, että kaikki opetus tapahtuu sosia-
listisessa hengessä. Teidän lapsenne
eivät ole liian oppineita, ettei niitä
kesäkouluun voi lähettää, sillä ei
ihminen ikinä ole niin vanha, ettei
hän oppia tarvitse. Koulua pidetään
J. Hakkaraisen talolla, ennen kuulu-
nut J. Riskulle.

Meillä tulee olemaan kenttäjuhlat
koulun päättäjäksi, eli kesäkuun 11
päivänä, jossa tulee olemaan ohjel-
maa, etupäässä lapsilta, nim. runon-
lausuntoa, laulua, soittoa j.n.e. Toi-
von että toverit ja toverittaret, ilkei-
tiä ja kauempaa, tulevat ottamaan o-
saa meidän juhlaamme sillä onhan
harvinaista, että meillä on tilaisuus
järjestää juhla.

Meillä oli vähäiset Vappujuhlat J.
Riskun talolla, sillä haalia ei vielä
ole. Siellä oli vähän ohjelmaa sekä
myytiin Vappumerkkejä.

Nykyään täällä on kivihiilenkaiva-
jain (mafnarien) lakko. Isäinkin täy-
tyy olla työttömänä huolimatta siitä,
onko valmoilla ja lapsilla kylliksi elä-
misen tarpeita. Lapset, työskennel-
kää tämän vanhan, työväestöä sorta-
van yhteiskuntamuodon hävittämisek-
si. Tekin, lapset, voitte tehdä pal-
jon ihanneliitonne avulla, sunnuntai-
ja kesäkouluissa. Käyttäkää kou-
luissa siivosti ja tehkää voitavanne
toiminnan menestymiseksi, silloin o-
pitte tietämään, mitä teidän tulee
isoksi kasvettuanne tehdä oikeuden
voittoon viemisen hyväksi.

Minä tykkään lukea Toveritarta,
ja toivon, että jokainen nainen voisi
sen tilata, sillä siinä on paljon hy-
vää ja opettavaa lukemista. Ei nyt
muuta tällä kertaa, mutta jos tämä
menee painokoneen läpi, kirjoitan
toistekin.

Toveruudella,

F.H.A.

Köyhän pikku sisko

Kirj. Josephine Conger-Kaneko.

IV LUKU.

Sillä aikaa kun paraillaan iloit-
tiin Martie Cooneyn syntymä-
päiväkekkereissä, istui nuori
mies äitinsä kanssa suuren tiili-
rakennuksen kolmannessa ker-
roksessa, kolmen blokin matkal-
la Cooneyn asunnolta. He istui-
vat pöydän ympärillä, jonka peit-
teenä oli punainen pöytäliina. Äi-
ti istui kädet helmassaan, nuori
mies nojasi pöytänsä, missä
hänellä oli kirja edessään, mutta